

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ / Ιανουάριος – Ιούνιος 2016

10/3/2016 : Αξιολόγηση των γνώσεων της συμπεριφοράς και των
κινήτρων των εθελοντών Αιμοδοτών του
Γ.Ν. Άμφισσας.

(Σαμαρά Παναγιώτα, Γκελεστάθη Βασιλική).

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Γ.Ν.ΑΜΦΙΣΣΑΣ

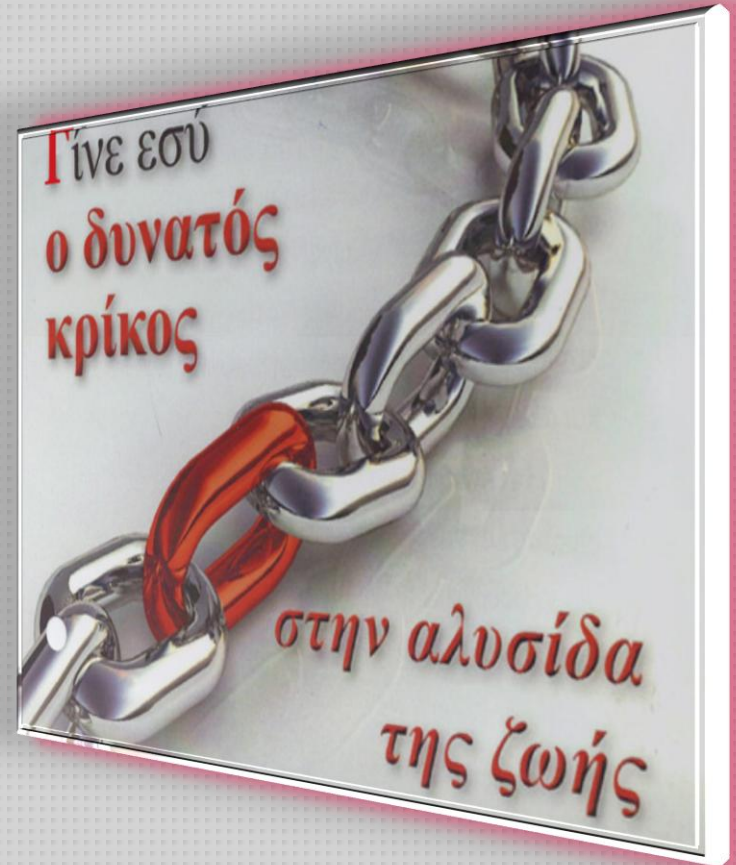

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

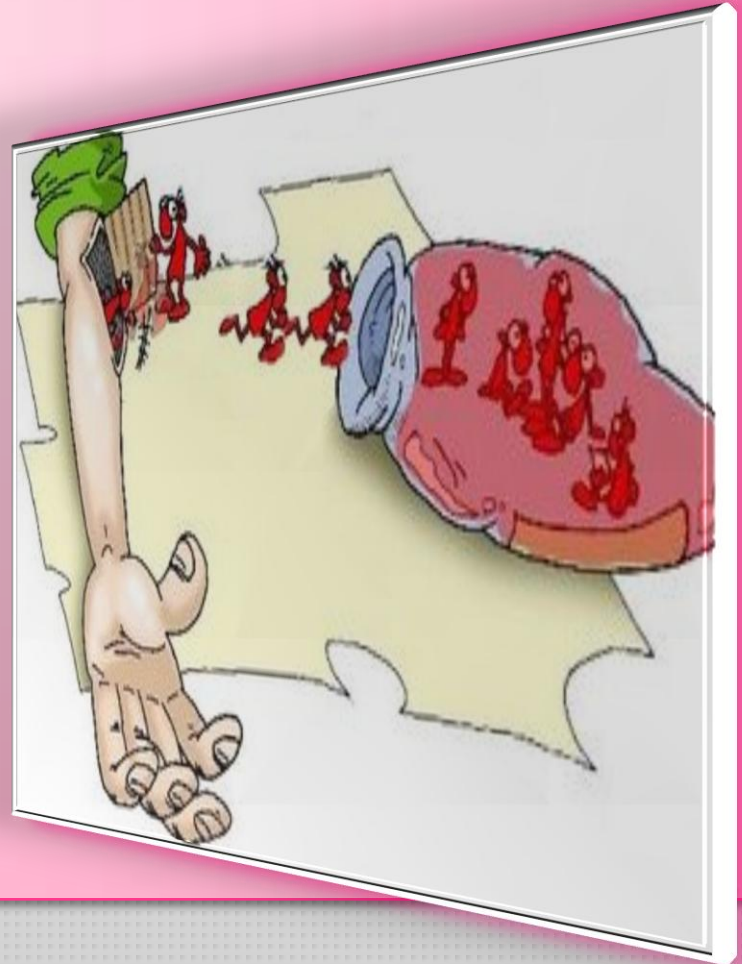
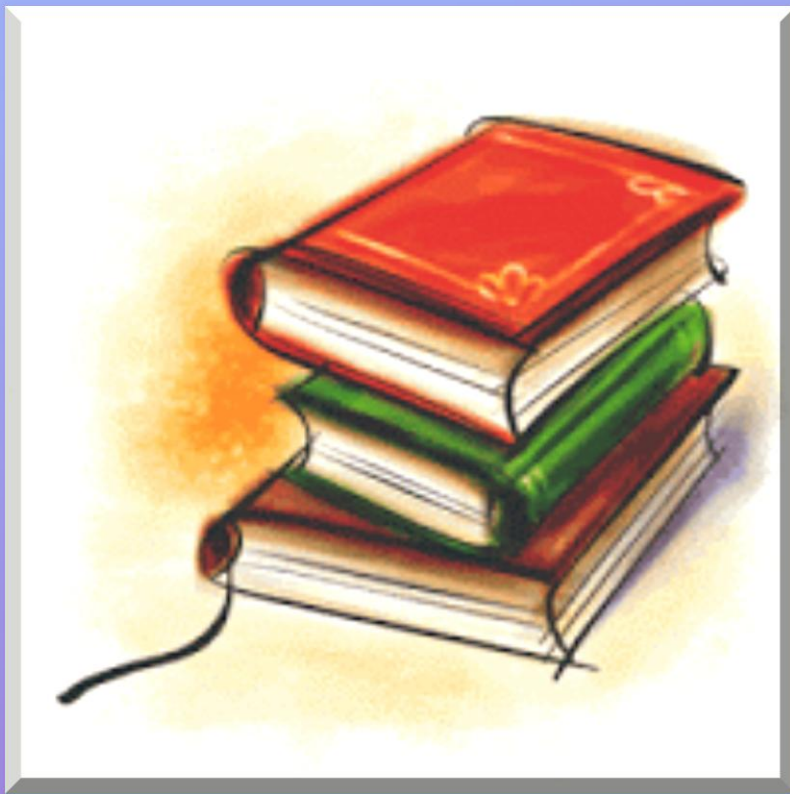
Η Αιμοδοσία αποτελεί ύψιστη έκφραση του εθελοντισμού, προσφοράς και αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο: δίνεις αίμα - δίνεις ζωή.

Με τον όρο «Αιμοδοσία» εννοούμε τη χορήγηση αίματος με τη μετάγγιση και κατ' επέκταση την όλη οργάνωση που ασχολείται με τη λήψη, συντήρηση και διάθεση του αίματος και των παραγώγων του.

(Υπουργείο Υγείας, 1998)

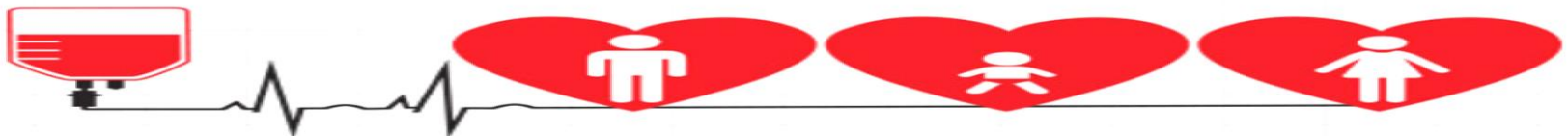

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

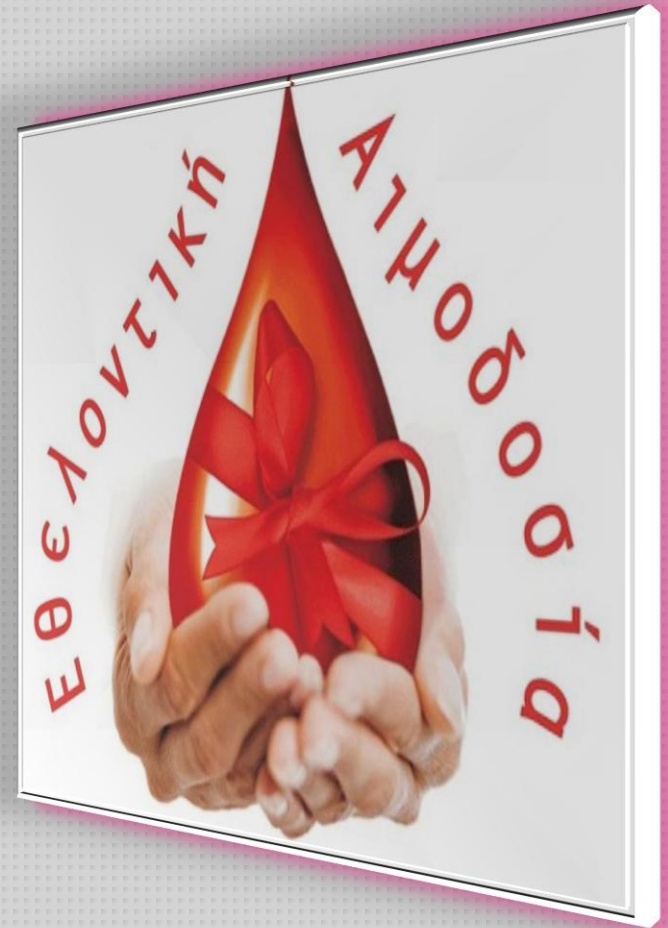
Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- **Εθελοντισμός** ονομάζεται εκείνη η δραστηριότητα που αναπτύσσεται κατά τρόπο ελεύθερο, ατομικό και αυθόρμητο, χωρίς προσωπικό όφελος.
Ο εθελοντισμός διακρίνεται σε ατομικό ή οργανωμένο:
 - **Ο ατομικός εθελοντισμός**, αποτελεί δραστηριότητα που υπόκειται μόνο στις ηθικές δεσμεύσεις του ατόμου και χαρακτηρίζεται από περιορισμένες δυνατότητες απάντησης στις κοινωνικές ανάγκες.
 - **Ο οργανωμένος εθελοντισμός** διαθέτει πολλά επίπεδα παρέμβασης όπως τον περιβαλλοντικό εθελοντισμό, τον κοινωνικό εθελοντισμό, τον πολιτισμικό εθελοντισμό, τον εθελοντισμό πολιτικής άμυνας, και τον εθελοντισμό διεθνούς συνεργασίας και αλληλεγγύης.
- (Παναγιωτοπούλου Ρ.,2002)

ΟΡΙΣΜΟΣ

✱ Εθελοντής αιμοδότης
όπως ορίστηκε από το
Συμβούλιο της Ευρώπης και
υιοθετήθηκε από την
Ευρωπαϊκή Ένωση,
αναφέρεται στο άτομο που
δίνει αίμα, πλάσμα ή άλλα
παράγωγα με δική του
ελεύθερη βούληση και χωρίς
να δέχεται αμοιβή για αυτή
την πράξη.
(Misje A. και συν. 2005).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΘΕΛΟΝΤΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

Αναλυτικότερα ένας συνειδητοποιημένος εθελοντής αιμοδότης διακρίνεται από τα εξής χαρακτηριστικά:

α) είναι οργανωμένος και εκπαιδευμένος,

β) έχει εξειδικευτεί στον τομέα του για να μπορεί να προσφέρει τα μέγιστα τη στιγμή που θα του ζητηθεί,

γ) μπορεί ύστερα από την κατάλληλη εκπαίδευση να αναλάβει πρωτοβουλίες όπου και εφόσον χρειαστεί και

δ) είναι πρόθυμος να οργανωθεί και να συντονιστεί με τις υπόλοιπες εθελοντικές ομάδες ή με άλλες κρατικές υπηρεσίες με τις οποίες έχουν αναπτύξει ένα εσωτερικό δεσμό και μπορούν να λειτουργούν πιο εύκολα μεταξύ τους.

(Ιωαννίδου,2009)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

Οι κατηγορίες αιμοδοτών που υπάρχουν διεθνώς είναι οι εξής:

- α) Αμοιβόμενοι ή εμπορεύσιμοι αιμοδότες
- β) Αιμοδότες συγγενικού ή φιλικού περιβάλλοντος των ασθενών ή αιμοδότες αντικατάστασης
- γ) Εθελοντές, μη αμοιβόμενοι αιμοδότες.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

Η σημαντική κατηγορία των εθελοντών μη αμειβόμενων αιμοδοτών διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

- ❖ Οργανωμένους σε συλλόγους ή τράπεζες αίματος
- ❖ Συστηματικούς και αυτόνομους, οι οποίοι δίνουν αίμα με ελεύθερη βούληση.
- ❖ Περιστασιακούς οι οποίοι αιμοδοτούν μόνο όταν υπάρχει ανάγκη για συγγενικό ή φιλικό πρόσωπο.

(World Health Organization, 2010)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

Τα κριτήρια επιλογής αιμοδοτών, έτσι όπως έχουν θεσμοθετηθεί, **Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και την ελληνική νομοθεσία** στοχεύουν ταυτόχρονα σε δύο σημεία.

- ❖ Στην προστασία της υγείας του αιμοδότη.
- ❖ Στη διασφάλιση της υγείας του δέκτη από πιθανή μετάδοση νοσήματος μέσω του αίματος ή άλλης επιπλοκής που τυχόν μπορεί να του προκαλέσει η μετάγγιση αίματος του δότη

ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ

- Τη σωστή επιλογή των αιμοδοτών
(Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία,1993)
 - Τη σωστή διαδικασία φλεβοκέντησης
 - Με τον εργαστηριακό έλεγχο του αίματος (Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία,1998)
 - Την διαδικασία συμβατότητας
 - Την διάθεση αίματος και παραγώγων
 - Εσωτερικός και εξωτερικός ποιοτικός έλεγχος (Πρακτικό βοήθημα Αιμοδοσίας,1995)
 - Την αναφορά και διερεύνηση ανεπιθύμητων μετά την μετάγγιση συμβαμάτων
(Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία,1998)

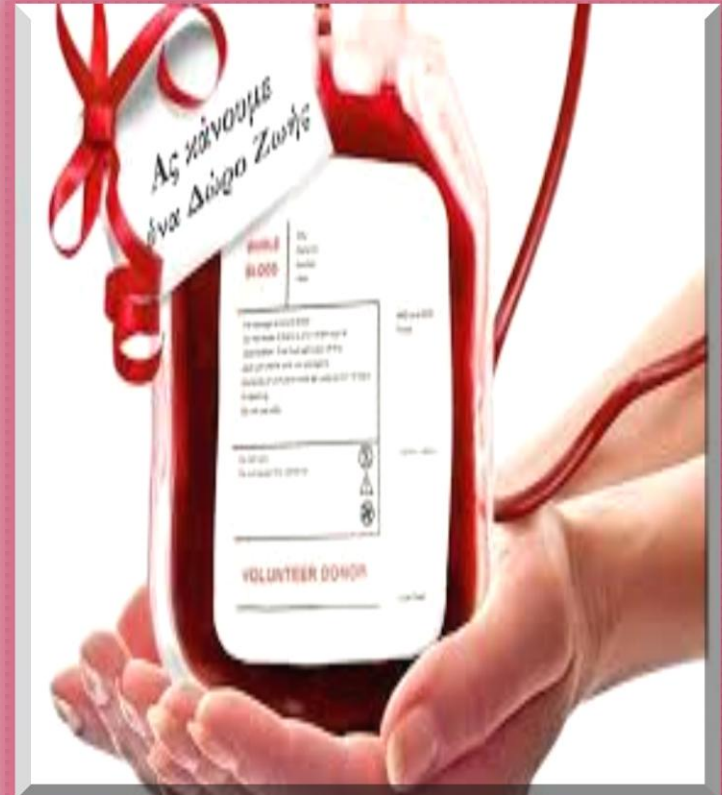
✓ Οι αυξημένες ανάγκες της χώρας μας σε αίμα, σε συνάρτηση με την έλλειψη αντίστοιχης προσφοράς, είναι γνωστή σε ανθρώπους του τομέα υγείας.

✓ **Ειδικότερα** το σύνολο των αναγκών σε αίμα ανέρχεται στις **750.000/έτος**, σύμφωνα με στοιχεία του 2014, μόνο το 0,65% προέρχεται από εθελοντές δότες και επειδή οι ανάγκες σε αίμα δεν καλύπτονται πλήρως η χώρα αναγκάζεται να εισάγει από τον ελβετικό ερυθρό σταυρό (<https://www.auth.gr>).

✓ Δυστυχώς από μελέτες προκύπτει, ότι από το σύνολο των ατόμων που θα μπορούσαν να είναι εθελοντές αιμοδότες, μόνο ένα 5% δίνει αίμα (Παυλίδης Α., 2006).

✓ Μέχρι σήμερα 54 από 193 χώρες έχουν εξασφαλίσει την επάρκεια τους σε εθελοντικό αίμα σε ποσοστό 100%, σύμφωνα με δεδομένα που προκύπτουν από την παγκόσμια οργάνωση υγείας (WHO, 2010).

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΑΙΜΑ

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ

- Σκοποί της ερευνητικής εργασίας είναι:
 - Η διερεύνηση των κινήτρων, των γνώσεων και της συμπεριφοράς των εθελοντών αιμοδοτών του Γ.Ν. Άμφισσας.
 - Η αξιολόγηση της συμπεριφοράς των αιμοδοτών σε συσχέτιση με το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, το επίπεδο εκπαίδευσης.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

- α) η αποτύπωση και η καταγραφή των δημογραφικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών των συμμετεχόντων στην έρευνα,
- β) η διερεύνηση της επίδρασης των δημογραφικών χαρακτηριστικών των εθελοντών αιμοδοτών στις γνώσεις, στα κίνητρα και στη συμπεριφορά τους,
- γ) η καταγραφή των κινήτρων, των γνώσεων και της συμπεριφοράς των εθελοντών αιμοδοτών,
- δ) η διερεύνηση των απόψεων και των προτάσεων των εθελοντών αιμοδοτών έναντι της αιμοδοσίας,
- ε) η διερεύνηση των λόγων μη δωρεάς αίματος και των φόβων των εθελοντών αιμοδοτών,
- στ) η διερεύνηση των ψυχοκοινωνικών δομικών στοιχείων που συνθέτουν τα κίνητρα και τη συμπεριφορά των εθελοντών αιμοδοτών.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Δείγμα

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 219 εθελοντές αιμοδότες του Ν.Φωκίδας (Γ.Ν. Άμφισσας) αποτελούμενο από 140 άνδρες και 79 γυναίκες-ηλικιακού εύρους 17 έως 66 ετών.

Χρόνος διεξαγωγής

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα Ιανουάριο-Μάρτιο 2015 με την χρήση ανώνυμων ερωτηματολογίων, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα μας κατόπιν αδειοδότησης (Ιωαννίδου Μ., 2009), 107 ερωτήσεων.

Το εργαλείο της έρευνας

Αποτελούμενο από πέντε μέρη:

Μέρος Α: Γενικές Πληροφορίες (ερ.1-18)

Μέρος Β: Στάσεις – Συμπεριφορά εθελοντών αιμοδοτών (ερ.Α1-Δ6)

Μέρος Γ: Απόψεις – Προτάσεις (ερ.Ε1-ΣΤ6)

Μέρος Δ: Λόγοι μη δωρεάς αίματος (ερ.Ζ1-Ζ9)

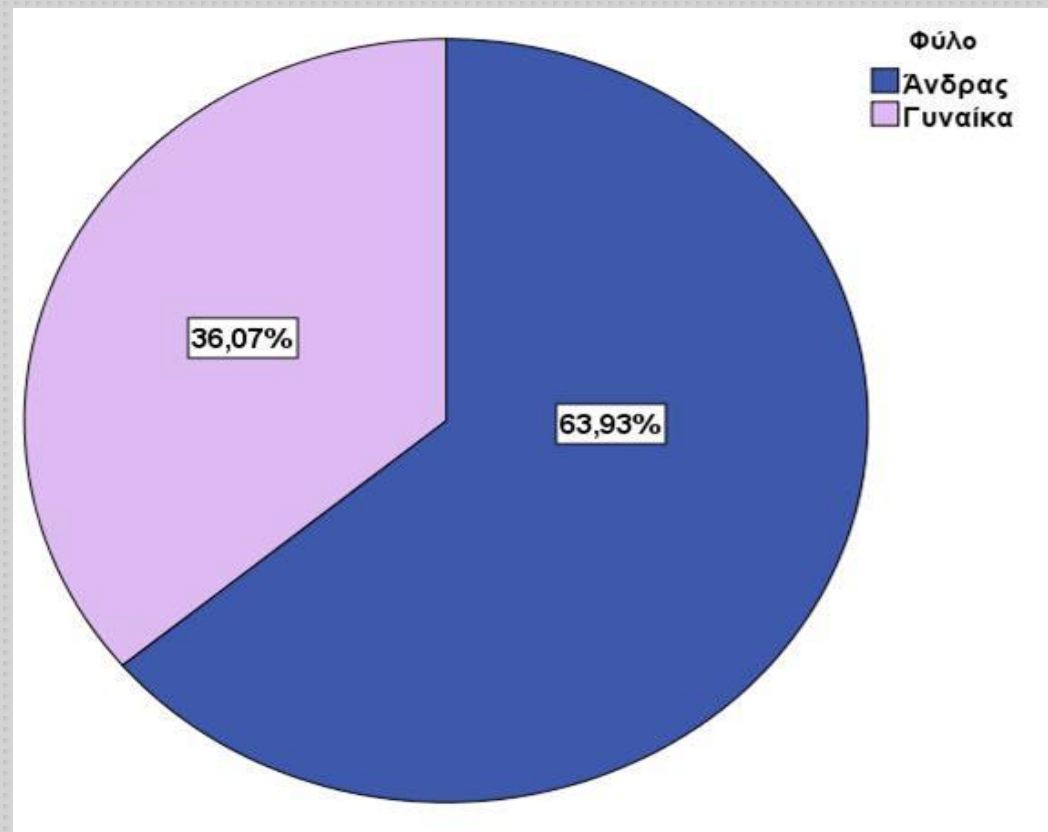
Μέρος Ε: Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του δείγματος (ερ.1-13)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ

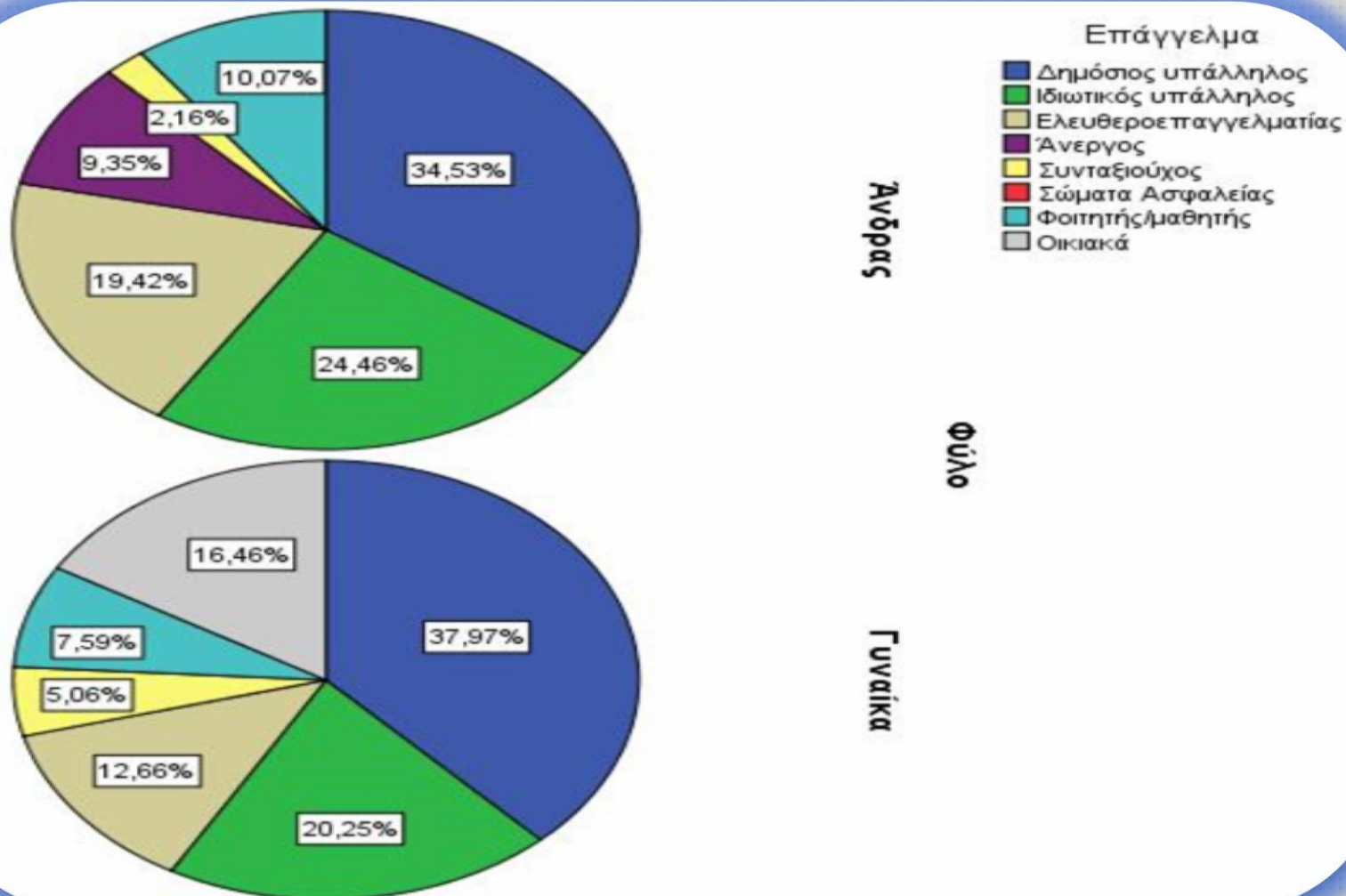

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

Ποσοστά
των δύο
φύλων

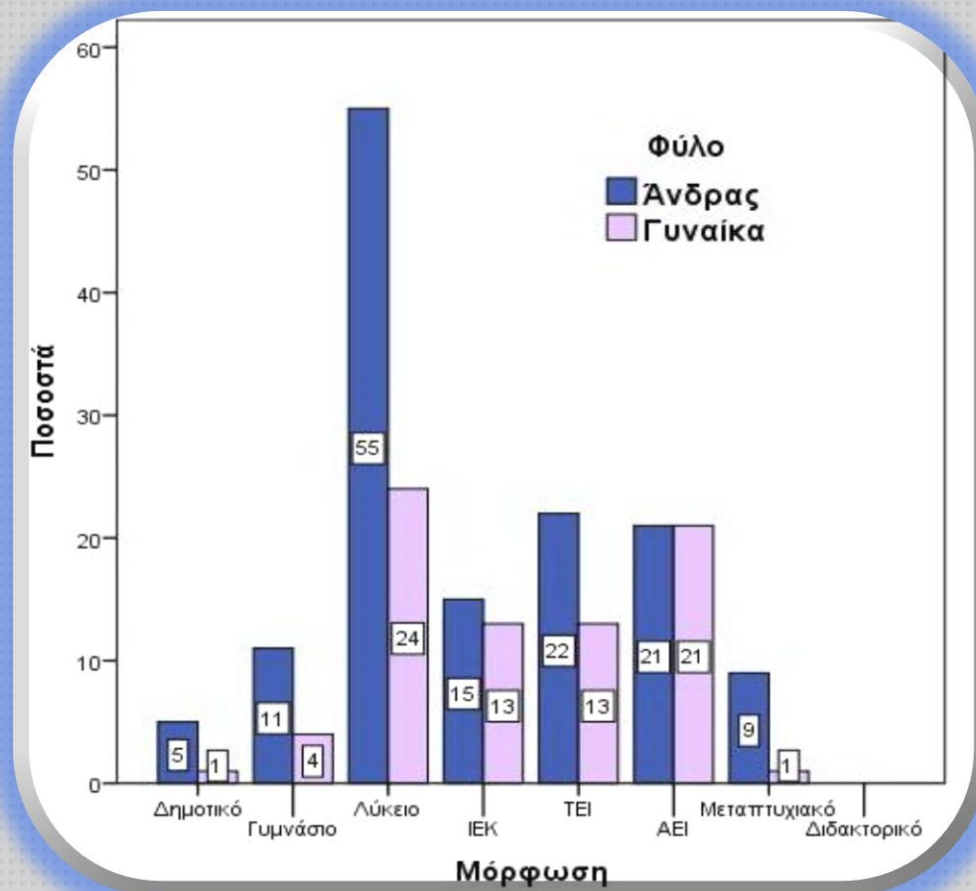

Ποσοστό επαγγελμάτων ανά φύλο

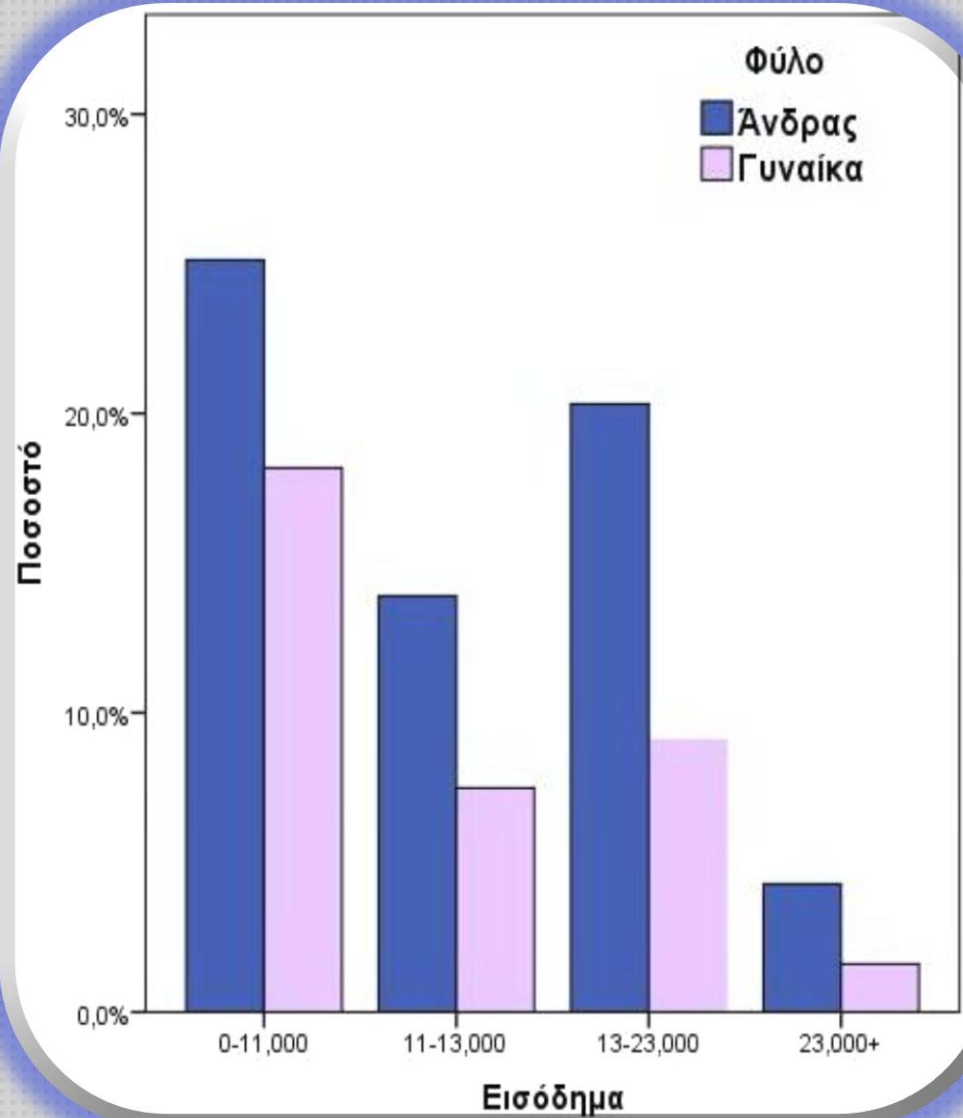

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

Μορφωτικό
Επίπεδο
(ποσοστιαίο)
ανά φύλο

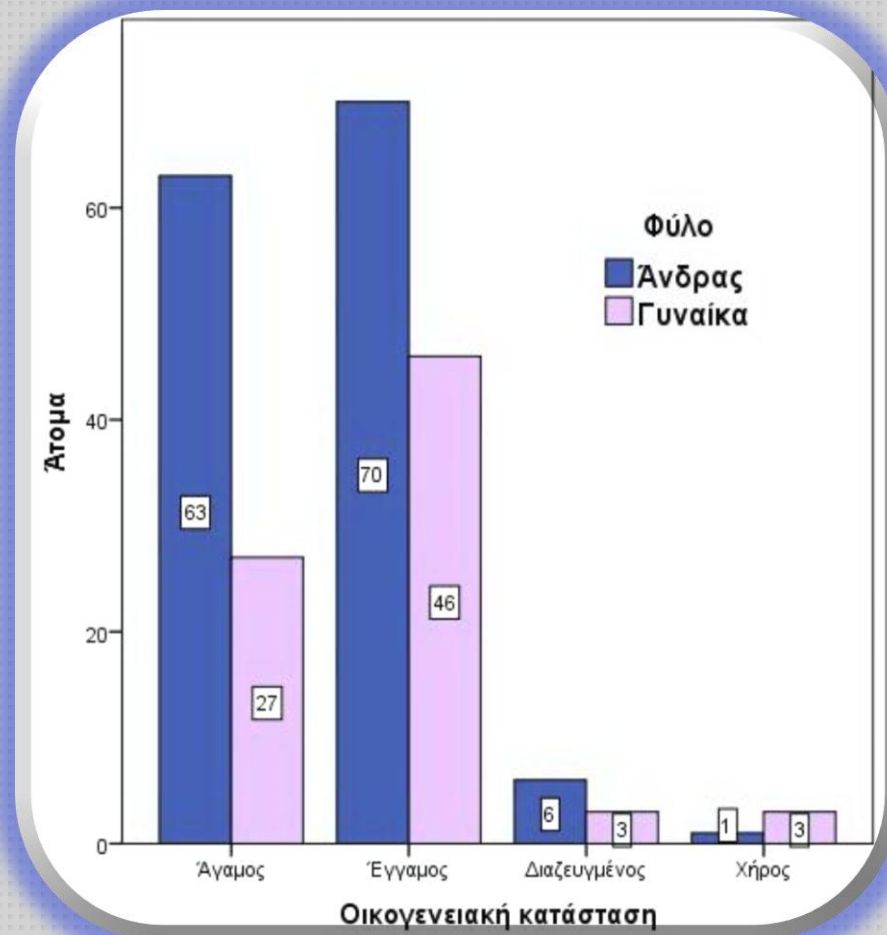

- Εισοδηματικό επίπεδο ανά φύλο (ποσοστιαία αναλογία)

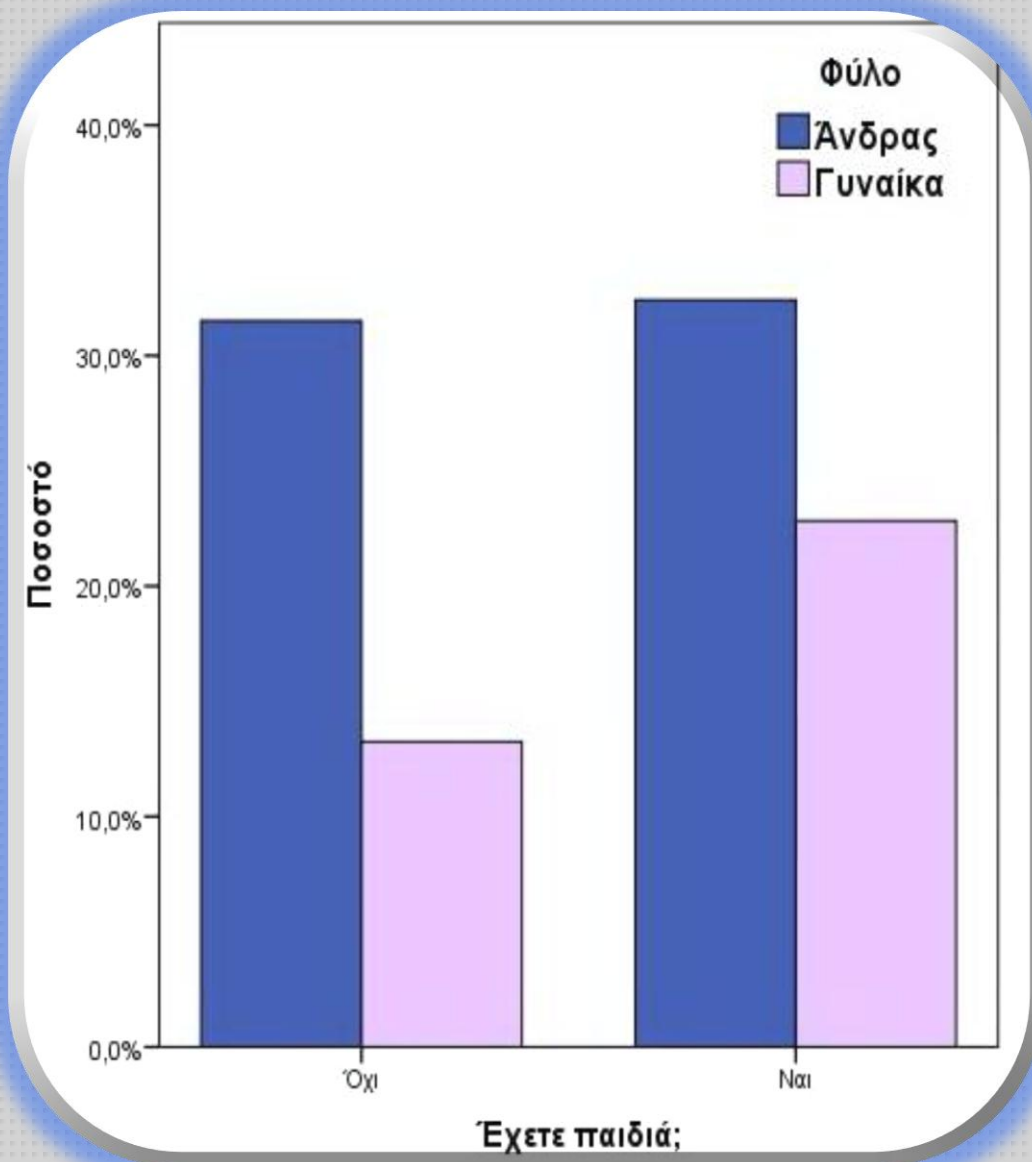

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

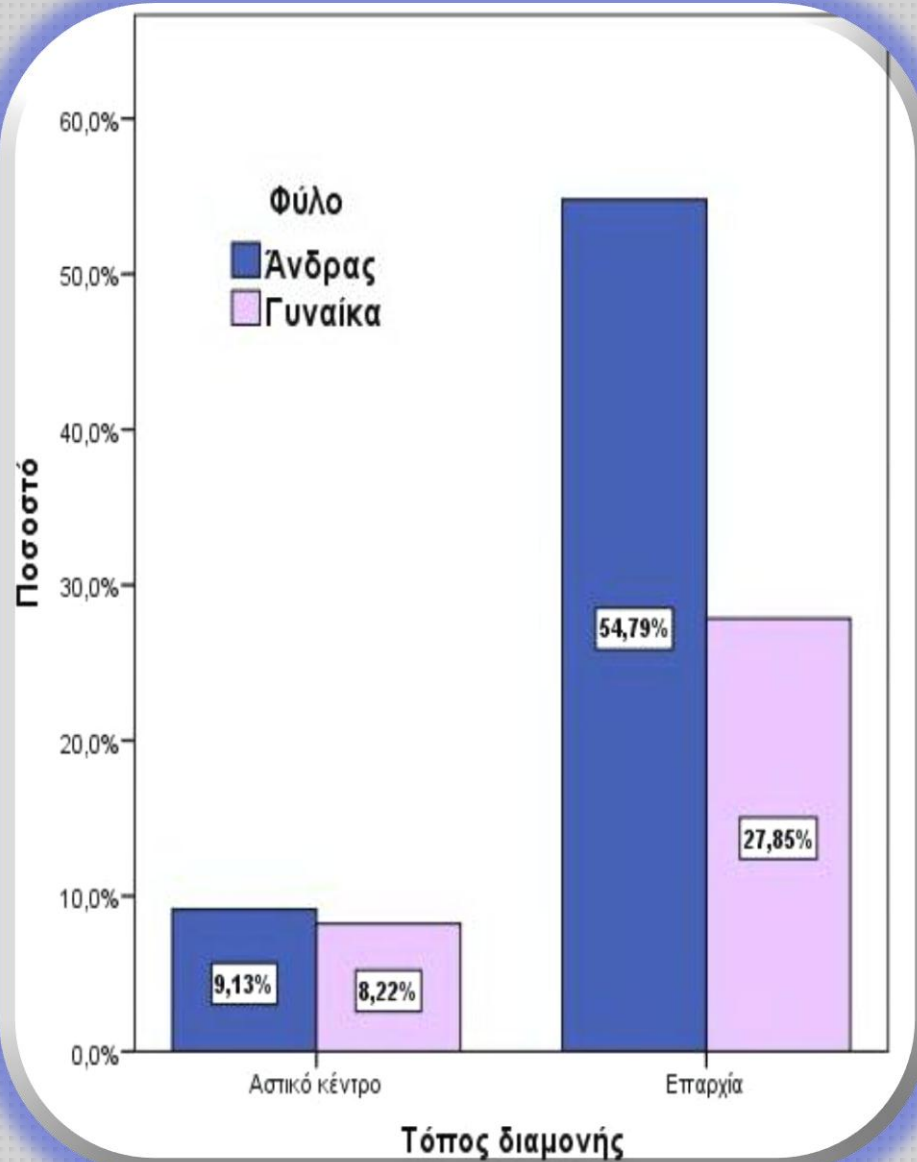
Οικογενειακή
κατάσταση ανά
φύλο

Ποσοστά
συμμετεχόντων
που είναι γονείς
ανά φύλο

- Τόπος διαμονής ανά φύλο (ποσοστιαία αναλογία)

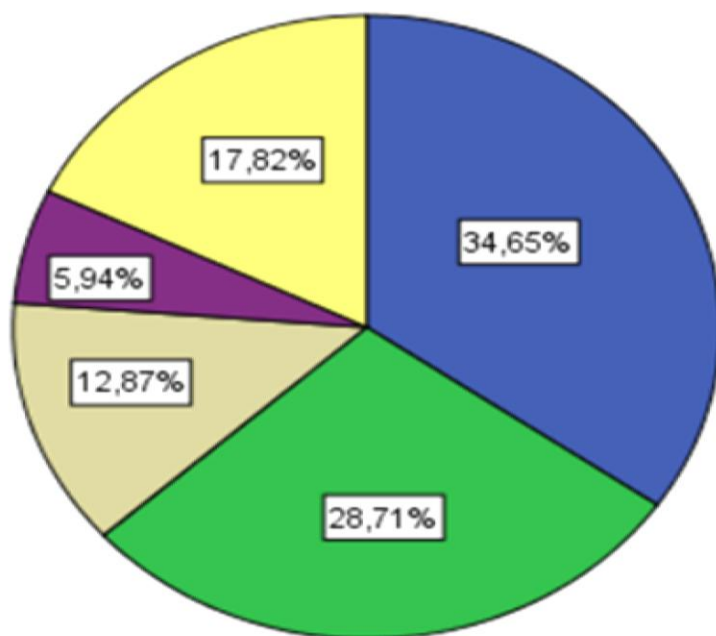
Συμμετοχή σε συλλόγους και σωματεία

Ονομασία Σωματείου/Συλλόγου	N	%
Κανένα σωματείο	114	52,1
Άγιοι Ανάργυροι	37	16,9
Αλουμίνιο της Ελλάδος	1	0,5
ΗΛΠΑΠ	1	0,5
Πελεκάνος	48	21,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Αμυγδαλιάς	2	0,9
Σύλλογος Γραβιάς	1	0,5
Σύλλογος Δελφών	1	0,5
Σύλλογος Δεσφίνας	4	1,8
Σύλλογος Λιλαίας	1	0,5
Σύλλογος Χρισσού	1	0,5
Σωματείο Λιμενικού Σώματος	1	0,5
Σωματείο Πυροσβεστικής	2	0,9
Σωματείο φυλακών Αμφισσας	3	1,4
Φίλοι Παράς Μονής Προσηλίου	2	0,9
Σύνολο	219	100,0

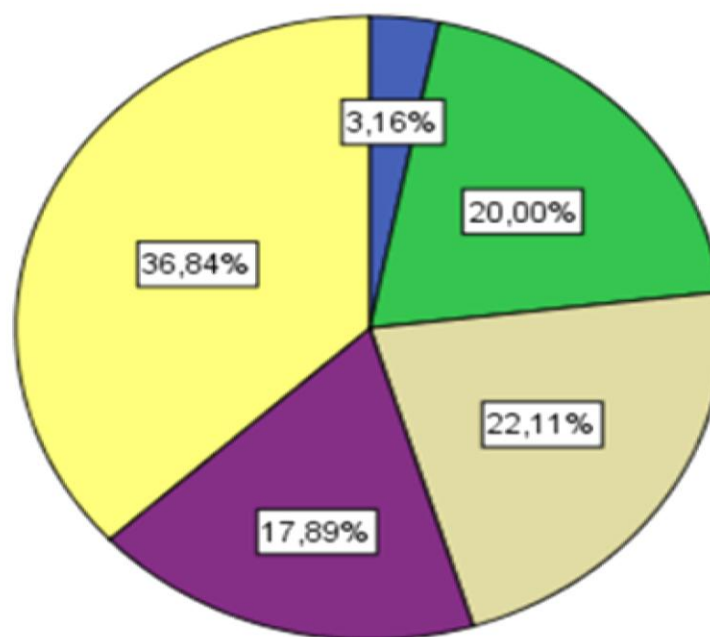
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΛΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ/ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Είστε μέλος Σωματείου ή Συλλόγου που διαθέτει Τράπεζα Αίματος

Όχι

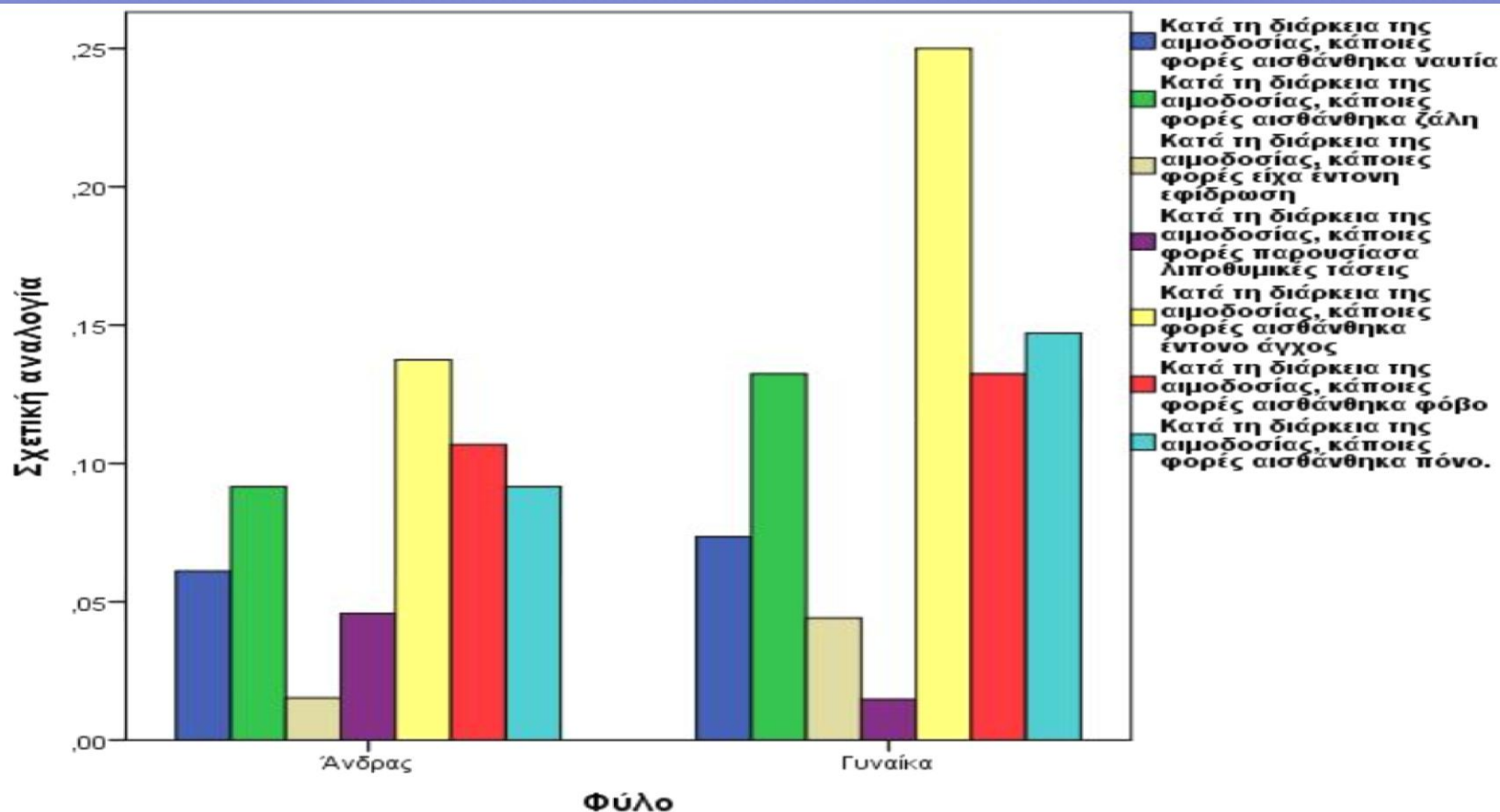
Ναι

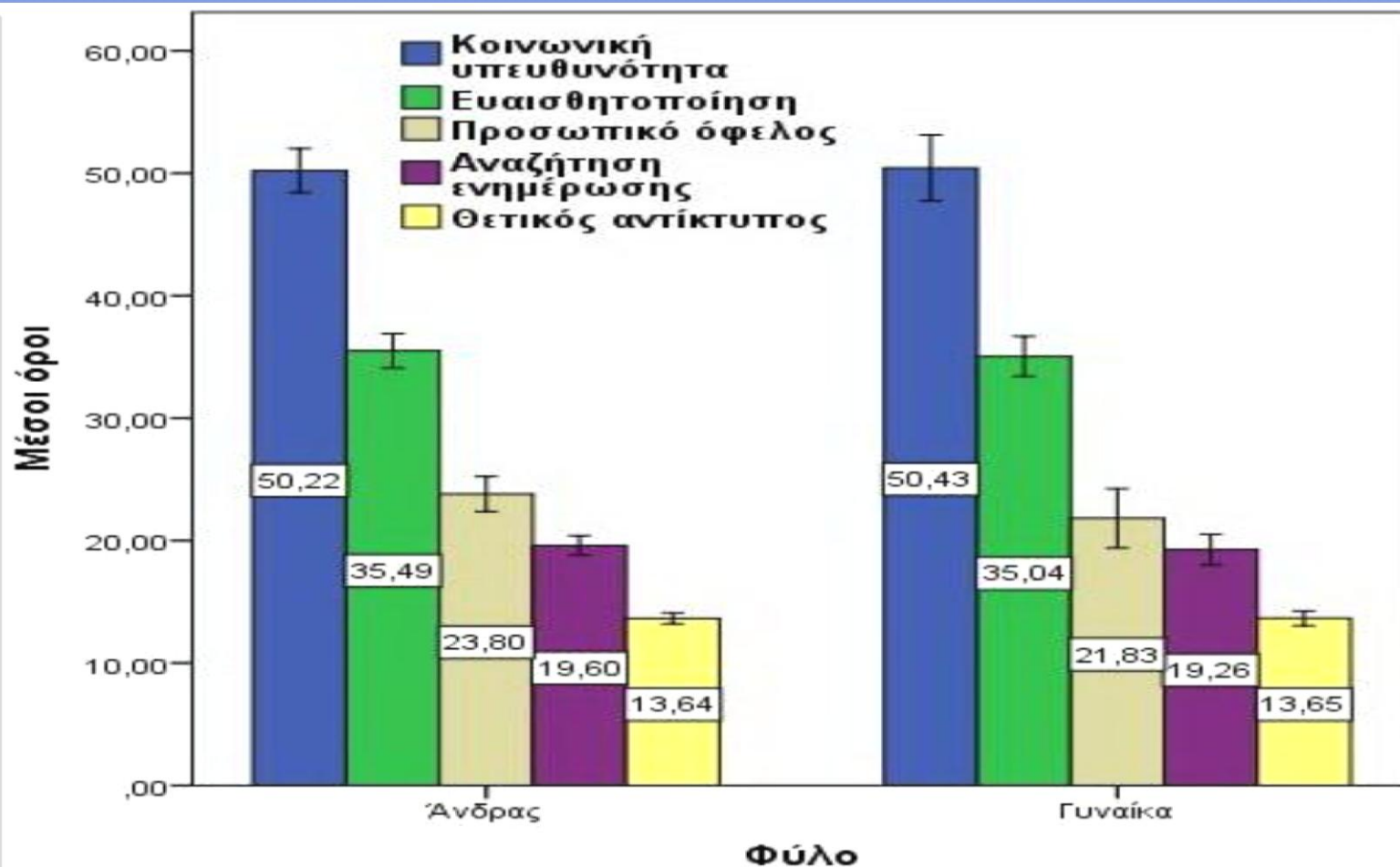
Πόσες
φορές
έχετε
προσφέρει
αίμα

- Πρώτη φορά
- 2-5
- 6-10
- 11-15
- 15+

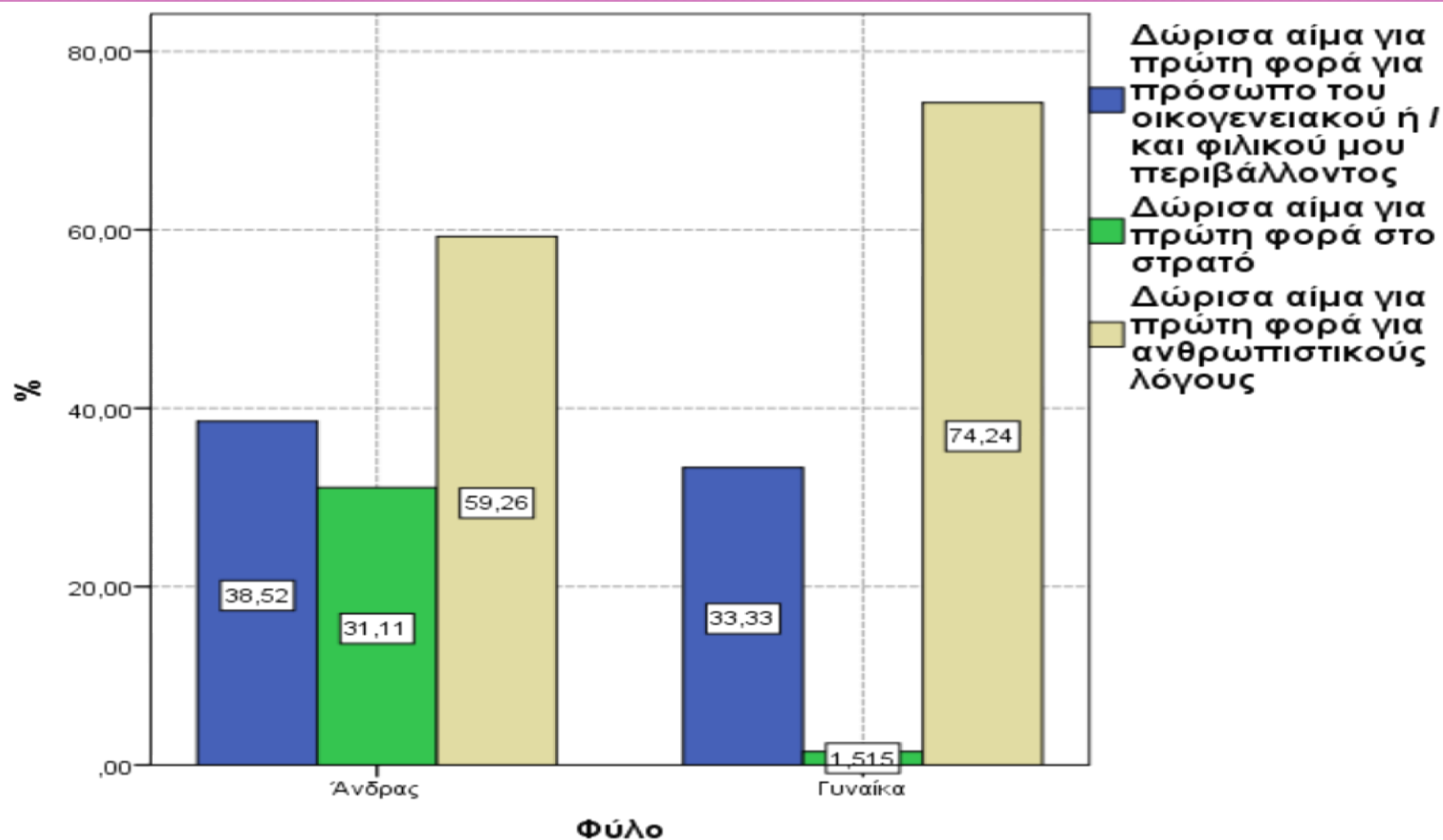
ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

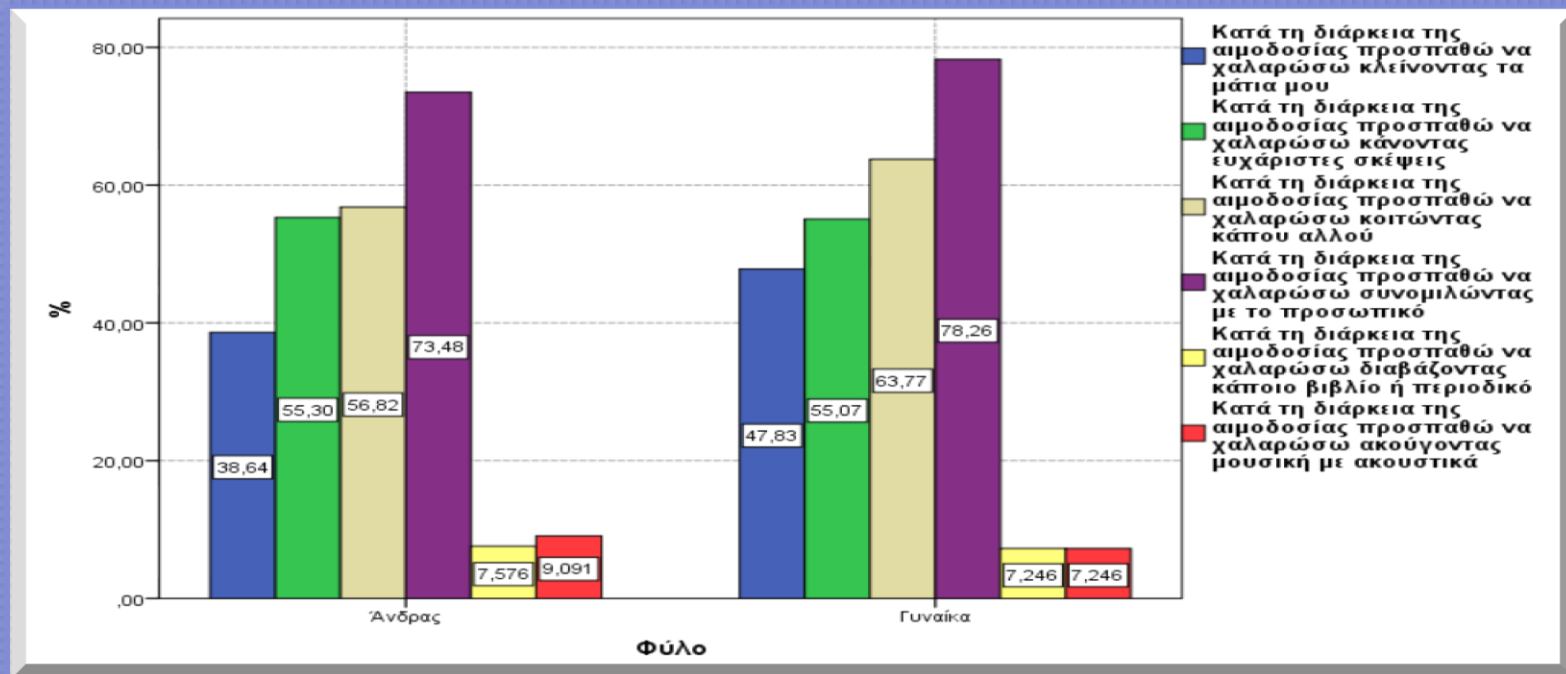
ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ

ΚΙΝΗΤΡΑ ΠΡΩΤΗΣ ΔΩΡΕΑΣ

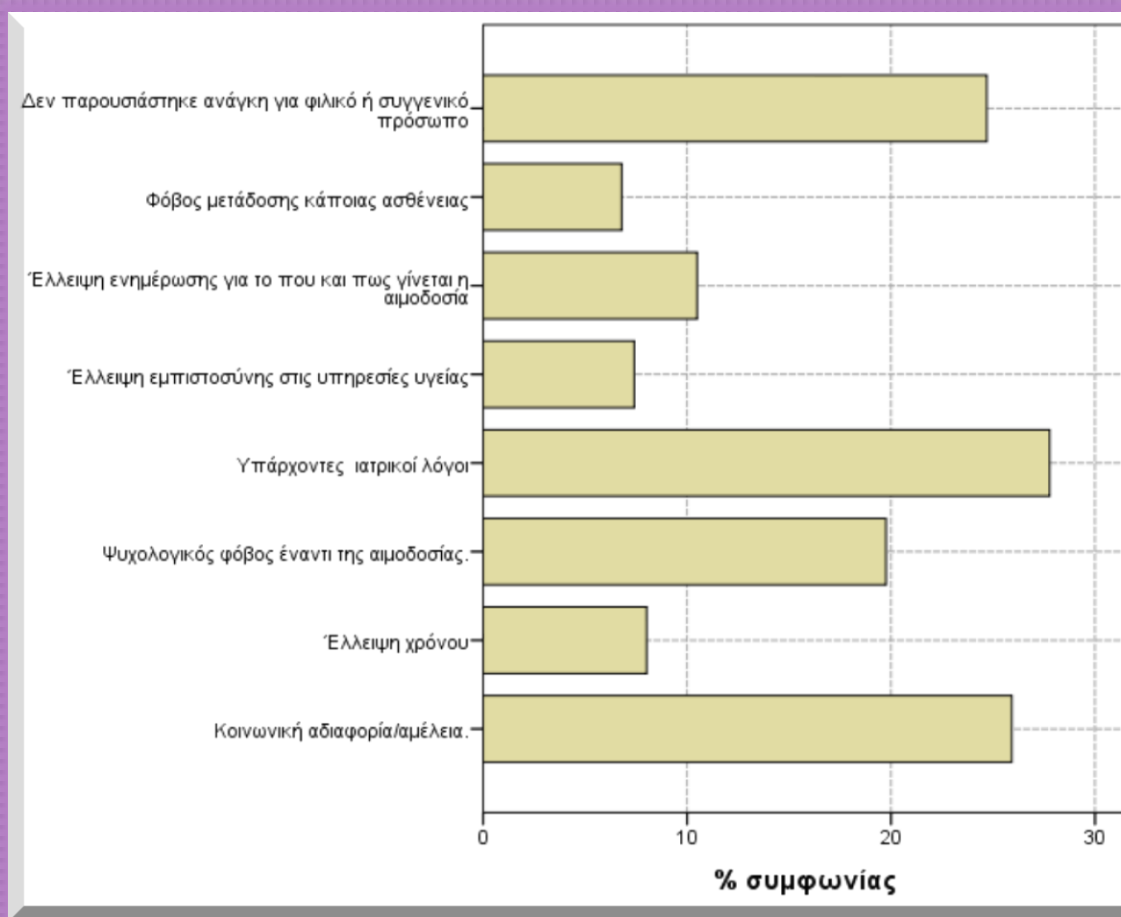

ΤΡΟΠΟΙ ΧΑΛΑΡΩΣΗΣ

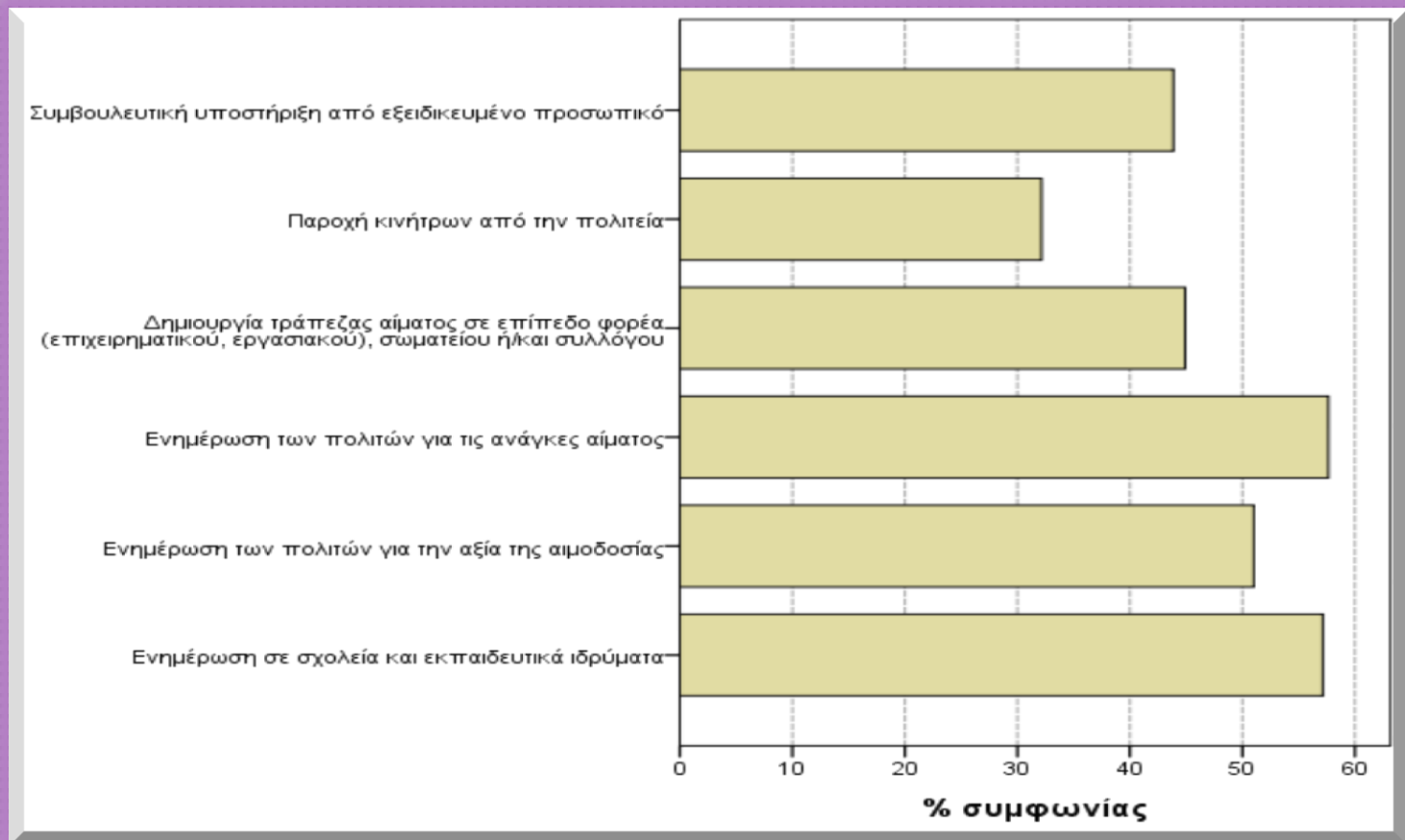

Συνολικά το 17,1% των ερωτηθέντων δεν χρειάστηκε κανενός είδους χαλάρωσης ενώ το 23,7% χρησιμοποιεί πάντα κάποιο από τους έξι τρόπους. Το 56,2% δεν χρησιμοποιεί κανένα από τους έξι τρόπους χαλάρωσης σε σταθερή βάση.

ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ(1)

- **Το ποσοστό των ανδρών** αιμοδοτών είναι υψηλότερο από ότι των γυναικών (Marantidou et al 2007, Bani & Giusanni 2010) και **δίνουν αίμα σε πιο τακτική βάση** (Oliveira et al 2011, Madrona et al 2012).
- Οι εθελοντές αιμοδότες είχαν μεγαλύτερη **κοινωνική υπευθυνότητα** συγκριτικά με τους αιμοδότες αναπλήρωσης (Αποστολίδου 2013, Σαμαρά 2011).
- Στον πληθυσμό μας σημειώθηκε **μικρή** συχνότητα **αρνητικών εμπειριών** κατά την αιμοδοσία (Kalargirou et al 2013).
- **Υψηλός δείκτης ικανοποίησης** από το προσωπικό της αιμοδοσίας (Marantidou et al 2007, Chliaoutaki et al 1994) και **υψηλή αποφασιστικότητα**, ώστε να συνεχιστεί η δωρεά αίματος μέχρι το επιτρεπτό όριο ηλικίας, ακόμα και αν τυχόν υπάρξουν αρνητικές εμπειρίες (Kalargirou et al 2013).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ(2)

- Η υπο-αντιπροσώπηση ατόμων με χαμηλότερο μορφωτικό **επίπεδο**, καθιστά επιτακτική την ανάγκη εστίασης στοχευμένων παρεμβάσεων.
- Ένας στους τρεις άνδρες δώρισε αίμα **πρώτη φορά** κατά της διάρκειας **της στρατιωτικής του θητείας** (Chliaoutakis et al 1994, Αποστολίδου και συν, 2013).
- Οι αιμοδότες εστιάζουν στην ενίσχυση της **κοινωνικής υπευθυνότητας** και όχι τόσο στην παροχή **κινήτρων** από τη Πολιτεία προτείνοντας δράσεις ενημέρωσης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ(3)

- Οι **στάσεις** και οι **συμπεριφορές** των αιμοδοτών που συνδέονται με την **κοινωνική υπευθυνότητα** επηρεάζουν τη **συχνότητα** αιμοδοτήσεων κατά τη διάρκεια του χρόνου (Αποστολίδου 2013, Σαμαρά 2011).
- Οι **συμπεριφορές** αναζήτησης ενημέρωσης σχετικά με τη δωρεά αίματος με τη σειρά τους ενισχύουν και την **ευαισθητοποίηση**.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Το μεγάλο μέγεθος του ερωτηματολογίου έδρασε ως ανασταλτικός παράγοντας, ευτυχώς όμως σε μικρό ποσοστό αιμοδοτών.
- Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα αφορούν μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- Το αποτέλεσμα της έρευνας δεν είναι γενικεύσιμο, διότι η έρευνα αφορά μια μελέτη περίπτωσης-αντιλήψεις, στάσεις και απόψεις εθελοντών αιμοδοτών σχετικά με την αιμοδοσία.
- Επίσης το μέγεθος του δείγματος μπορεί να μην ήταν αρκετά μεγάλο, παρόλα αυτά τα συμπεράσματα που προέκυψαν ήταν ικανοποιητικά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ(1)

- Αύξηση συλλογής αίματος με τη συνεχή ανανέωση του αιμοδοτικού πληθυσμού-ευαισθητοποίηση εφήβων.
- Κεντρικός σχεδιασμός προσέλκυσης-εκμετάλλευση της καλής επικοινωνίας προσωπικού αιμοδοσίας και αιμοδότη.
- Ισχυροποίηση της αιμοδοτικής συνείδησης προκειμένου να αυξηθούν οι τακτικοί εθελοντές αιμοδότες.
- Πλάνο μεταστροφής αιμοδοτών αντικατάστασης σε εθελοντές.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ(2)

- Τήρηση αρχείου αιμοδοτών.
- Καθιέρωση ερωτηματολογίου ικανοποίησης και εκτίμησης γνώσεων των αιμοδοτών.
- Η συμβολή των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας.
- Η αύξηση της κοινωνικής αναγνώρισης μέσω βραβείων, πιστοποιητικών, καθώς και άλλων τρόπων επιβράβευσης εθελοντών αιμοδοτών, θα μπορούσε να λειτουργήσει θετικά για μερίδα των δυνητικών αιμοδοτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ(1)

- Αποστολίδου Κ., Ρεκλείτη Μ., Σαρίδη Μ., Τόσκα Α., Σουλιώτης Κ., Ζηλίδης Χ.
Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας(2013) Τόμος 5, Τεύχος 4, 176-189
δελτίο, Κείμενο θέσεων για ένα Εθνικό Σύστημα Αιμοδοσίας, Θεσσαλονίκη.
- Ιωαννίδου Μ., (2009) Διερεύνηση των στάσεων, της συμπεριφοράς και του επιπέδου γνώσεων των εθελοντών αιμοδοτών σε σχέση με την εθελοντική αιμοδοσία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διδακτορική Διατριβή.
- Παναγιωτοπούλου Ρ.(2002) Η έννοια του εθελοντισμού στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία και η πρόκληση των Ολυμπιακών Αγώνων, Τμήμα, Επικοινωνίας και ΜΜΕ, Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Σαμαρά Κυπαρισσία, (2011) Προσέλκυση και κινητοποίηση εθελοντών αιμοδοτών, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθηνών, Τμήμα Δημόσιας Υγιεινής, Τομέας Υγιεινής και Επιδημιολογίας
- Υπουργείο Υγείας, (1998). Φυλλάδιο Αιμοδοσίας.
- Bani M, &Giussani B, (2010). Gender differences in giving blood: a review of the literature. *Blood Transfus.* Oct;8(4):278-87.
- World Health Organization (2010). Towards 100% voluntary blood donation, pages 14-15
- Marantidou O., L. Loukopoulou, E. Zervou, G. Martinis, A. Egglezou, P. Fountouli, P. Dimoxenus, M.Parara, M. Gavalaki, and A. Maniatis, (2007). Factors that motivate and hinder blood donation in Greece, *Transfusion Medicine*, 17, 443-450.
- Madrona DP, Herrera MD, Jimenez DP, Giraldo SG, & Campos RR, (2012). Women as whole blood donors: offers, donations and deferrals in the province of Huelva, south-western Spain. *Blood Transfus.*, Dec 5:1-11
- Oliveira CD, Martins G, Custer B, Proietti FA, Carneiro-Proietti AB, & Cesar CC., (2011). Hierarchical analysis of anaemia deferral in blood donor candidates: the individual in the population perspective, *Transfus Med.* Dec;21(6):371-7

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ(2)

- Kalargirou, A., Beloukas, A., Kosma, A., Nanou, C., Saridi, M., Kriebardis, A. (2013) Attitudes and behaviors of Greeks concerning Blood Donation: recruitment and retention campaigns should be focused on Need rather than Altruism. Transfusion Medicine, In press
- Chliaoutakis J, Trakas DJ, Socrataki F, Lemonidou C, Papaioannou D. Blood donor behaviour in Greece: Implications for health policy. Social Science & Medicine. 1994;38(10):1461-7.
- <https://www.auth.gr>,
- www.ekea.gr/history-blood,

Η εθελοντική αιμοδοσία
είναι πολιτισμός και το αίμα
πρέπει να δωρίζεται από τον
«Άνθρωπο στον
Συνάνθρωπο».

Σας ευχαριστούμε
!!!!!!!!!!!!!!

